

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія природничих дисциплін

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

«Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Курс III

Спеціальність: 024 Хореографія

Освітньо-професійна програма: 024.00.02 Хореографія

Форма проведення: письмово. Екзамен у формі тестування з практичним завданням

Тривалість проведення: 2 академічні години

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання:

тестові завдання – 1 бал за кожну правильну відповідь (25 питань)

практичне завдання – 5 балів за кожну повну та обґрунтовану відповідь

ситуаційна задача – 10 балів (5 балів за кожну повну та обґрунтовану відповідь і 5 балів за використання законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці) бали нараховуються після перевірки викладачем

Орієнтовний перелік тем, за якими складені тестові завдання

Модуль 1. Безпека життєдіяльності

1. Небезпеки та їх класифікація. Ризик як кількісна оцінка небезпеки. Концепція прийнятного ризику.
2. Правові та організаційні основи безпеки життєдіяльності.

** під час повітряної тривоги учасники екзамену діють згідно встановленого алгоритму*

3. Природні та техногенні небезпеки.
4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристика. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.
5. Комбіновані небезпеки. Небезпеки в сучасному урбанізованому суспільстві.

Модуль 2. Охорона праці

1. Правові та організаційні основи охорони праці.
2. Організація охорони праці на підприємстві. Профілактика травматизму та професійних захворювань.
3. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.
4. Основи виробничої та пожежної безпеки.

Модуль 3. Цивільний захист

1. Причини, масштаби, наслідки НС в Україні, шляхи і методи їх подолання.
2. Характеристика осередків ураження в умовах НС. Запобігання НС та організація дій для усунення їх негативних наслідків.
3. Основні способи і принципи захисту населення в умовах загрози виникнення НС. Навчання населення діям у НС.
4. Організація і проведення рятувальних та інших невідкладних робіт (РiНР) в умовах НС.

Орієнтовний перелік практичних завдань

Модуль I. Безпека життєдіяльності

1. Визначте основні поняття та зміст безпеки життєдіяльності. Проаналізуйте принципи класифікації небезпек.
2. Поясніть у чому полягає єдність взаємозалежності елементів системи «людина – життєве середовище», та охарактеризуйте її структурні компоненти.
3. Розкрийте суть небезпечних та шкідливих факторів, поясніть механізм їх впливу на людину.
4. Проаналізуйте основні небезпечні та шкідливі фактори у хореографічній залі: джерела виникнення та можливі наслідки.
5. Що означає принцип: «передбачити – запобігти – діяти» в контексті безпеки життєдіяльності? Поясніть кожен етап, наведіть приклади.
6. На прикладі сцени коледжу визначити ризики пов'язані з софітами, підвісними конструкціями, кабелями, тощо: поясніть порядок дії при замиканні або запаху гару.
7. Назвіть і охарактеризуйте основні групи небезпек: природні, техногенні, соціально-політичні, комбіновані: фактори враження, наслідки, приклади.
8. Розкрийте зміст поняття «Ризик». Поясніть принципи якісного й кількісного оцінювання ризиків.
9. Проаналізуйте ризики щодо травмування студентів у хореографічній студії: визначте 5 основних небезпечних факторів, оцініть їх рівень ризику та запропонуйте заходи мінімізації.

10. Поясніть, у чому полягає порядок проведення евакуації населення, які види евакуації в надзвичайних ситуаціях передбачені, дайте загальну характеристику кожному із них.
11. У хореографічній студії загорівся подовжувач: запропонуйте алгоритм дій студентів і викладача з урахуванням реквізиту, музичної техніки, костюмів. Які вогнегасники можна використовувати? Оцініть порядок і час евакуації.
12. Проаналізуйте ситуації, у яких людський фактор та помилки людини (необережність, недотримання правил ТБ, недостатня компетентність, втома, стрес тощо) можуть стати причиною небезпечних подій. Наведіть приклади, визначте можливі помилки, оцініть їх наслідки та запропонуйте способи їх попередження.
13. Визначте екологічні фактори ризику, причини їх виникнення та вплив на здоров'я людини, її безпеку та життя. Як зменшити ризики, пов'язані з екологічними факторами?
14. Розгляньте поширені соціальні небезпеки в сучасному суспільстві (агресія, булінг, шахрайство, кіберзагрози тощо). Визначте, які фактори їх спричиняють, та опишіть правила безпечної поведінки, що допомагають запобігти цим небезпекам. Сформулюйте власні рекомендації для своїх друзів.
15. Проаналізуйте своє домашнє середовище та визначте можливі побутові небезпеки (електроприлади, газ, хімічні засоби, слизькі підлоги тощо). Опишіть потенційні наслідки цих небезпек та запропонуйте заходи безпечної поведінки для їх запобігання.
16. Студент отримав повідомлення від «представників банку» у месенджері з проханням повідомити персональні дані для «підтвердження акаунту». Визначте тип небезпеки. Перелічить ознаки шахрайства. Запропонуйте алгоритм безпечної поведінки. Складіть міні-пам'ятку з інтернет-безпеки.
17. Складіть абетку безпеки у випадку загрози виникнення хімічної небезпеки (розлив аміаку; аварія з викидом хлору).
18. Які види інструктажів з безпеки життєдіяльності і охорони праці проводяться в закладах освіти: види, порядок проведення, журнали реєстрації.
19. Ви отримали повідомлення про підвищений рівень радіації у вашому районі. Які дії потрібно виконати в першу чергу? Правила проведення йодної профілактики.
20. Визначте можливі причини травм під час занять з хореографії. Проаналізуйте наслідки травм для здоров'я та навчального процесу. Запропонуйте заходи профілактики.

Модуль II. Охорона праці

1. Під час активної репетиції в студії одночасно працює 25 студентів. Підлога частково пошкоджена, дзеркала не мають захисної плівки. Визначте потенційні небезпеки і наслідки їх впливу на студентів. Запропонуйте заходи щодо їх усунення.
2. Студентка прийшла на заняття у хореографічній студії в джинсах і кросівках. Під розминки відчула дискомфорт у колінах та стопах, а взуття

натирало шкіру. Обґрунтуйте гігієнічні вимоги до спортивно-хореографічного одягу та взуття.

3. Студент на занятті з фізичного виховання травмував гомілковостопний суглоб під час стрибків. Поясніть дії за протоколом RICE (ICE). Проведіть розслідування даного нещасного випадку згідно Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами світи під час освітнього процесу (Наказ МОН України № 659).

4. Студент у гуртожитку під час приготування їжі залишив на плиті каструлю з олією та відійшов на декілька хвилин. Олія загорілася. Які помилки він допустив? Які дії потрібно виконати? Чи підлягає даний нещасний випадок розслідуванню, якщо «так», то яким НПАОП варто скористатися? Поясніть алгоритм розслідування.

5. Студент послизнувся на слизьких сходах під час дощу та зламав руку. З'ясувалось, що поруч не було попереджувального знаку «Обережно, слизько!». Чи є це нещасним випадком пов'язаним з освітнім процесом, якщо «так», то проведіть розслідування даного нещасного випадку. Поясніть, чи були забезпечені належні умови безпеки? Хто відповідає за стан проходів і сходових клітин? Які заходи необхідно застосувати для недопущення повторення?

6. У хореографічній залі під час навчального заняття температура становить $+24^{\circ}\text{C}$, вентиляція відсутня, викладач просить студентів розпочати інтенсивну розминку з інтенсивним фізичним навантаженням. Визначте можливі ризики для здоров'я студентів? Запропонуйте профілактичні заходи? Оцініть відповідність умов вимогам охорони праці та БЖД (освітлення, вентиляція, температура, площа, покриття, питний режим, тощо)

7. Студент переносив коробки вагою понад 30 кг без допомоги. Під час піднімання вантажу він різко зігнув спину та відчув гострий різкий біль у попереку, припинив рух і не зміг повністю випростатись. Укажіть причини виникнення травми? Назвіть можливі наслідки для здоров'я. Запропонуйте заходи першої допомоги. Визначте правила безпечного піднімання та перенесення вантажів.

8. Під час виконання стрибків студент невдало приземляється та отримує травму коліна. Викладач продовжує заняття для групи. Які порушення в діях викладача ви помітили? Який законодавчий документ регулює порядок розслідування нещасних випадків із здобувачами освіти в закладах освіти, проаналізуйте його зміст.

9. Під час заняття з хореографії викладач помітив, що один зі станків є нестійким і хитається при дотику. Студенти вже виконують вправи біля нього. Які потенційні ризики виникають у разі використання нестійкого станка? Які правильні дії викладач в даній ситуації? Чи можна продовжувати заняття, не усунувши небезпеку? Укажіть профілактичні заходи для уникнення подібних ситуацій

10. Під час заняття з хореографії в коридорі навчального закладу виникла пожежа. Дим почав проникати до танцювальної аудиторії, де знаходяться студенти та викладач. Видимість погіршується, відчувається запах гару, деякі студенти відчувають подразнення очей і кашель. Визначте небезпечні фактори пожежі. Дії викладача при задимленні приміщення? Як організувати

евакуацію, якщо основні виходи знаходяться в зоні задимлення? Укажіть заходи профілактики для запобігання подібним випадкам.

11. До адміністрації навчального закладу надійшло анонімне повідомлення про можливе закладення вибухівки в будівлі. Які небезпечні фактори виникають у ситуації загрози вибуху? Які першочергові дії адміністрації та викладачів при отриманні повідомлення? Як правильно організувати евакуацію студентів із навчальних кабінетів? Запропонуйте профілактичні заходи.

12. Під час концерту в актовій залі навчального закладу пролунало повідомлення про хімічну небезпеку. Через декілька хвилин у приміщенні починає відчуватися легкий запах хімічної речовини. Які першочергові дії викладачів, адміністрації та ведучих у випадку хімічної небезпеки? Поясніть зміст інструкції з хімічного захисту.

13. Внаслідок невідповідності умов праці діючому законодавству з охорони праці здоров'ю працівника була завдана шкода. Поясніть порядок відшкодування шкоди заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров'я або у разі смерті працівника. Які органи здійснюють відшкодування, згідно яких законодавчих документів та в якому розмірі?

14. Неповнолітній працівник, прийнятий на роботу у вересні місяці, звернувся до адміністрації підприємства з заявою, в якій просив надати йому відпустку в березні місяці. Адміністрація відмовила в цій вимозі, посилаючись на те, що неповнолітнім працівникам відпустка надається влітку. Чи правомірні дії адміністрації? Обґрунтуйте відповідь згідно КЗпП України. Які пільги мають неповнолітні працівники згідно КЗпП України?

15. Працівник, що працює в шкідливих умовах праці, отримав відпустку 24 календарних дні. Чи відповідають чинному законодавству про працю дії керівника підприємства? Які пільги мають працівники, зайняті на роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці згідно ЗУ «Про охорону праці» та КЗпП України?

16. Поясніть, в яких випадках роботодавець має право розірвати трудовий договір (контракт) з працівником до завершення терміну, на який він укладався? Обґрунтуйте відповідь згідно КЗпП України (глава III, ст.40)

17. У відділ кадрів звернулася жінка, яка працює і має двох дітей віком 13 і 15 років із заявою про надання їй додаткової відпустки. Адміністрація відмовила в наданні додаткової соціальної відпустки, посилаючись на те, що жінка в даній організації працює всього шість місяців. Чи правомірне рішення адміністрації? Визначте, яким законодавчим актом регулюється питання щодо надання додаткової оплачуваної відпустки, якою має бути її тривалість і чи має значення вік дітей?

18. Викладач коледжу був відсутній на робочому місці без поважної причини більше 3-х годин. Директор коледжу прийняв рішення про звільнення викладача. Проаналізуйте дану ситуацію спираючись на КЗпП України.

19. В якій формі може укладатися трудовий договір з неповнолітніми працівниками у воєнний час? Які документи для оформлення трудового договору має надати неповнолітній працівник, чи є згода батьків обов'язковою, чи встановлюється випробувальний термін при прийнятті на роботу неповнолітніх?

20. Студент працює за ноутбуком 6 годин поспіль, сидячи в неправильній позі, в поганому освітленні, без перерв, які ризики для здоров'я виникають в даній ситуації? Яких правил ергономіки необхідно дотримуватись? Як правильно організувати робоче місце?

Умови виконання практичних завдань:

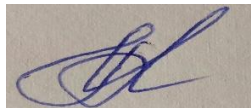
Відповідь має бути повною, обґрунтованою з посиланням на законодавчі документи, відображати розуміння теми та надавати чітку та зрозумілу відповідь на запитання.

Під час оцінювання враховується:

- володіння теоретичним матеріалом за темою запитання (5 бал);
- вміння аналізувати та надавати пояснення спираючись на законодавчі документи (5 бал).

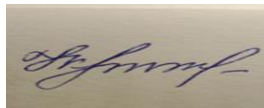
Розглянуто і затверджено на засіданні
циклової комісії природничих дисциплін
Протокол від 12 листопада 2025 року № 11

Голова циклової комісії

Людмила ГЛУХЕНЬКА

Екзаменатор

Наталія КРАВЧЕНКО